

У Републици Српској обележена 18. годишњица страдања војника и старешина ЈНА убијених приликом договореног мирног повлачења из Тузле у Србију. Први пут почаст жртвама одата је на месту злочина у Брчанској Малти. Тачан број жртава још није утврђен.

Осамнаеста годишњица страдања војника и старешина ЈНА, побијених приликом договореног мирног повлачења из Тузле у Србију, обележена је у Републици Српској, а први пут почаст жртвама одата је и на месту злочина у Брчанској малти.

Окупљени су запалили свеће и положили цвеће, након чега је служен верски обред. Скуп, који су обезбеђивале јаке полицијске снаге Тузланског кантона, прошао је без провокација и инцидената.

Тачан број жртава "Тузланске колоне" још није утврђен, али према подацима српске војске погинула су најмање 92, а рањена 33 војника, а око 140 је заробљено, од којих су многи мучени.

Напад на 92. моторизовану бригаду, која се повлачила из касарне "Хусинска буна" са око 200 моторних возила и око 600 старешина и војника, извели су 15. маја 1992. године припадници локалне Територијалне одбране и полиције, уз помоћ паравојне формације "Зелене беретке".

Према споразуму о мирном повлачењу ЈНА са територије БиХ, а на основу договора команданта касарне пуковника Милета Дубајића и локалних власти, евакуација је требало да почне у 15 часова, али су локалне власти исценирале спор око предаје дела наоружања ТО Тузла.

Касније ће се испоставити да је то био део плана за размештање снајпериста на правцу повлачења ЈНА и месту заседе.

Да је напад на колону ЈНА унапред добро планиран и припреман показале су и запреке на путевима, копање ровова, израда заклона, истурање јежева и крстила на пут и извлачење нагазних мина на канапу.

Почетак евакуације

После преговора у којима је постигнут компромис, евакуација касарне почела је у 19 часова. У тренутку, када је последња трећина колоне, долазећи из Скојевске улице, пролазила раскрсницу Брчанска малта, по њој је из околних зграда и заклона осута паљба ватреним оружјем, "зољама" и другим запаљивим средствима.

У експлозијама и пламену на лицу места живот су изгубила 32 војника, а повреде су биле тако тешке да је сутрадан у болници само седам жртава могло бити идентификовано.

Распоређени снајперисти, прво су пуцали и убијали возаче војних возила да би их зауставили и блокирали даљи пролаз, а онда су пуцали у војнике и санитетско особље, који су тако опкољени били лака мета.

Припадници ТО Тузла затим су ишли дуж заустављене колоне и рањене војнике брутално ликвидирали у возилима. На путу за болницу у санитетском возилу побијено је 17 рањеника ударцима чекића у чело, тела осталих су ноћу одвезена на градску депонију и затрпана булдожером.

На аудио записима забележено је како дежурни у Оперативном штабу јавне безбедности Тузла Илија Јуришић наређује напад на колону наводећи притом и команде као што су "пуцај" и "не доводи", из чега се може закључити да није желео заробљенике.

Овај некада високи функционер МУП-а БиХ, ухапшен је у Београду по оптужници Тужилаштва за ратне злочине и осуђен 28. септембра 2009. године на 12 година затвора због употребе недозвољених метода борбе.

Илија Јуришић једини процесуиран

Јуришић је, на жалост, једини у командном ланцу муслиманско-хрватских снага који је засад процесуиран за овај страхан ратни злочин. Тужилаштво БиХ обуставило је истрагу против тадашњег градоначелника Тузле Селима Бешлагића, команданта штаба ТО Енвера Делибеговића и пензионисаног полицајца Будимира Николића.

Шеф Посебног одељења Тужилаштва БиХ за ратне злочине Дејвид Швендиман се, непосредно пред истек мандата, сагласио "да прикупљени докази не поткрепљују оптужбе против ових осумњичених."

Пред Судом БиХ води се само поступак против Изета Смајића за покушај убиства рањеног заробљеника Радована Крстића, коме је ставио пиштољ у уста и пуцао, али је овај успео да преживи.

Хашки истражитељи, који су 2003. године предмет "Тузланска колона" уступили суду БиХ, закључили су управо супротно - да има довољно доказа за покретање истраге против девет особа.

Међу њима су на првом месту тадашњи команданта локалне ТО Енвер Делибеговић, бивши начелник станице јавне безбедности Мехмед Бајрић и његов заменик Мухамед Бркић, као и командант инжињерско - диверзантске јединице ТО Фарук Прцић.

У тиму МУП-а РС за истраживање ратних злочина уверени су да на основу више од 2.000 страница сакупљених докумената, видео и аудио записа и изјава преживелих и очевидаца има довољно доказа за процесуирање свих одговорних за масакр припадника ЈНА у Тузли.

(РТС)